

Banská Bystrica, 27. január 2020

Tlačová správa

V júli 2017 uzatvorila Štátna ochrana prírody SR (ŠOP SR) s mimovládnu organizáciou Komplexná centrálna záchranná služba Gabčíkovo (KCZS) dohodu o vzájomnej spolupráci. Pracovníci tejto NGO mali za 850 000 euro dva roky robiť to čo majú v náplni štátni ochranári – strážiť prírodu. Efektívnosť vynaloženia týchto prostriedkov ŠOP SR odmietla vyhodnotiť. Zmluvu uzatvorili bez verejného obstarávania, Úrad pre verejné obstarávanie rozhodol, že tak urobili v rozpore so zákonom. Štátni ochranári v plnení nezákonnej dohody a vyplácaní peňazí však pokračovali a v septembri 2019 uzatvorili s touto organizáciou novú rámcovú dohodu o spolupráci. Opäť na 850 000 eur. Pochybnosti o financovaní tejto NGO sa objavili už aj v minulosti.

Po uzatvorení dohody v roku 2017 boli podané podnety na ÚVO a NKÚ na preskúmanie zákonnosti postupu a efektívnosti deklarovaného posilnenia strážnej a monitorovacej činnosti štátu pri ochrane prírody. NKÚ podnet odstúpil na MŽP SR, ktoré identifikovalo pochybenia len v oblasti účtovníctva. ÚVO v rozhodnutí skonštatoval, že ŠOP SR porušila viaceré ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní, pričom tieto porušenia mali vplyv na výsledok verejného obstarávania. *„O nezákonnosti postupu pri uzatvorení dohody sme nemali od začiatku najmenšie pochybnosti. A o tom, že MŽP SR pri kontrole nič závažnejšieho neobjaví tiež nie. Okolnosti totiž svedčia o tom, že niekto na MŽP SR má túto mimovládnu organizáciu vo veľkej obľube. Podobné dohody totiž uzatvorila Komplexná centrálna záchranná služba Gabčíkovo aj s ministerstvom zriadeným Slovenským vodohospodárskym podnikom v r. 2017 a v r. 2018. V oboch prípadoch na 900 000 eur.“* hovorí Marián Jasík z občianskeho združenia PRALES.

Z analýzy dát poskytnutých ŠOP SR vyplýva, že počas dvojročného trvania dohody uzatvorenej v r. 2017 bolo vykázaných 316 akcií, z toho takmer 200 v Gabčíkove (sídle KCZS), a jeho blízkom okolí (Dunajské luhy), čo tvorí viac ako 60% z celkového počtu akcií. Posúdiť či boli tieto „akcie“ zamerané na kontrolu dodržiavania zákona o ochrane prírody a monitoring prírody efektívne nie je možné. Štátna ochrana prírody odmietla informácie potrebné pre posúdenie efektívnosti spolupráce poskytnúť. *„Ak sú štátni ochranári ochotní zaplatiť z vlastného rozpočtu 850 000 eur za niečo čo si vedia zabezpečiť aj vlastnými silami mali by jednoznačne preukázať, že je to nevyhnutné a efektívne. Ak absolvovali 316 akcií a neboli to len prechádzky, malo by sa to odraziť v počte kontrolovaných osôb, zaevidovaných priestupkov, uložených pokút, zhabaných motoriek či štvorkoliek.“* hovorí Juraj Vysoký z občianskeho združenia PRALES.

„Už v roku 2017 som počas prezentácie o výhodnosti podpísania tejto zmluvy v Banskej Bystrici upozornil vtedajšie vedenie ŠOP SR, pána generalneho Boroša, že zdravý gazdovský rozum radí : Čo je doma, to sa ráta! To znamená financie použiť na nákup našej techniky a

vytvorenie nových pracovných miest strážcov, žiaľ tento argument nebol akceptovaný”
hovorí Pavol Majko, riaditeľ Správy Tatranského národného parku

Dohoda o spolupráci uzatvorená v septembri 2019 už oblasť spolupráce definuje inak. Má ísť o prevenciu a boj s požiarmi, čo je ŠOP SR povinná robiť na pozemkoch, ktoré vlastní. Tých je však len cca 650 ha. Na všetkých ostatných pozemkoch v chránených územiach majú túto povinnosť vlastníci, resp. užívatelia pozemkov. *„Situácia je bizarná. Pre porovnanie, na praktickú starostlivosť o chránené územia (napr. kosenie, výruby), čo je jedno z hlavných poslání ŠOP SR vyplývajúcich zo zákona, vyčlenila po dlhom čase v r. 2019 iba 150 000 euro. Naproti tomu na protipožiarnu prevenciu, ku ktorej sa účelovo prihlásili v r. 2019, vyčlení na dva roky 850 000 eur. Vysvetlenie sú len dve – buď ide o nekompetentnosť alebo slepé plnenie príkazov zhora“.* hovorí Marián Jasík z občianskeho združenia PRALES.

PRALES je občianske združenie, ktoré vzniklo v roku 2009 a združuje široké spektrum ľudí , ktorí majú záujem aktívne prispievať k ochrane a obnove prírodných a kultúrnych hodnôt v krajine. Viac informácií o združení PRALES nájdete na www.oz-prales.com, www.pralesy.sk, <https://www.facebook.com/pg/PRALESoz/posts/>.

Kontakty:

Ing. Juraj Vysoký, podprededa PRALES,o.z., juraj.vysoky@praesy.sk, 0905 896 795

Ing. Marián Jasík, člen združenia PRALES,o.z., marian.jasik@gmail.com, 0911 018 099